

I.E.S. 12 DE OUTUBRO

Localidade Ourense

CURSO

2019/2020

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DO DEPARTAMENTO DE ECONOMÍA

Xefe/a de departamento	Materias
Xosé Manoel Fírvida Plaza	Economía. 4º ESO.
Membros do departamento	Economía. 1º Bacharelato.
Xosé Manoel Fírvida Plaza	Economía da empresa. 2º Bacharelato. Fundamentos de Administración e Xestión Iniciación á actividade emprendedora e empresarial. 4º ESO.

4º ESO

MATERIA	Economía
GRUPOS	A
PROFESOR	Xosé Manoel Fírvida Plaza

1. **Introdución e contextualización**

A formación en economía faise necesaria nun contexto globalizado, no que as relacións entre os axentes económicos e sociais son cada día máis complexas.

A consideración do comportamento económico das persoas na procura da satisfacción das súas necesidades, así como da produción e da organización dos bens e os servizos necesarios, e da distribución dos recursos escasos facilitan a comprensión da realidade social.

Calquera persoa necesita coñecer as regras básicas que explican os acontecementos económicos e a linguaxe específica utilizada por economistas e medios de comunicación para analizar eses feitos. O estudo da economía axuda a percibir e a coñecer o mundo, e posibilita analizar e afondar nas relacións humanas, facilita a comprensión dos conceptos utilizados habitualmente na análise económica e empresarial, serve para potenciar destrezas de razoamento, abstracción e interrelación, e proporciona ferramentas para examinar de xeito crítico a sociedade. E contribúe tamén a desenvolver a curiosidade intelectual, a capacidade analítica, o rigor e a amplitude de perspectivas á hora de indagar no coñecemento de variables como o crecemento, a pobreza, a educación, a saúde, a riqueza, o ambiente, etc. Proporciona importantes coñecementos matemáticos e estatísticos, habilidades de comunicación oral e escrita para explicar e transmitir ideas e conclusións, con argumentos e evidencias empíricas, sentido da ética e respecto polo ser humano, así como unha intensa capacidade de traballo, tanto individual como en equipo.

O enfoque empregado pola economía na resolución dos problemas sociais distínguese das restantes ciencias sociais.

A materia de 4º de ESO distribúese en seis bloques que permiten o estudo da economía como ciencia e do papel dos axentes económicos. No bloque 1 ("Ideas económicas básicas") recóllense aspectos relativos aos principios económicos, á terminoloxía propia e á metodoloxía da ciencia económica. No bloque 2 ("Economía e empresa") analízase o papel e o funcionamento do/da axente de empresas na economía. O seguinte bloque ("Economía persoal") está dedicado ao estudo da transcendencia das decisións económicas na vida das persoas. O cuarto bloque ("Economía e ingresos e gastos do Estado") repasa o papel estatal no funcionamento económico a través da análise dos seus ingresos e gastos. No quinto bloque ("Economía e tipos de xuro, inflación e desemprego") repásanse os aspectos máis salientables da economía financeira e a súa repercusión na actividade económica e o nivel de emprego. E para rematar, o bloque de "Economía internacional" fai un breve repaso do funcionamento do sector exterior da economía con especial fincapé nas repercusións da integración económica e a globalización.

2. **Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.**

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
PRIMEIRA AVALIACIÓN								
Bloque 1. Ideas económicas básicas.								
a d f	B1.1. Economía como ciencia: actividade económica e sociedade. B1.2. Principios na toma de decisións económicas. B1.3. Escaseza, elección e asignación de recursos. Custo de oportunidade.	B1.1. Explicar a economía como ciencia social e valorar o impacto permanente das decisións económicas na vida das persoas.	ECB1.1.1. Recoñece a escaseza de recursos e a necesidade de elixir e tomar decisións como as claves dos problemas básicos de calquera economía, e comprende que todas as eleccións supoñen renunciar a outras alternativas e que todas as decisións teñen consecuencias.	CCL CSC	Escaseza de recursos Toma de decisión	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB1.1.2. Distingue formas de analizar e resolver problemas económicos, e identifica as súas vantaxes, os seus inconvenientes e as súas limitacións.	CAA CD				80%
f h c	B1.4. O método na economía: modelos económicos. B1.5. Fronteira de posibilidades de produción	B1.2. Identificar a terminoloxía económica básica e o uso dos modelos económicos, e familiarizarse con eles.	ECB1.2.1. Comprende e utiliza correctamente termos da área da economía.	CCL	Economía positiva Economía normativa Fronteira posibilidades produción Custo de oportunidade	CL EOE CA TIC E	Actividades Proba escrita	20%
			ECB1.2.2. Diferencia entre economía positiva e economía normativa.	CAA CSC				80%
			ECB1.2.3. Representa e analiza graficamente o custo	CD CMCCT				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			de oportunidade mediante a fronteira de posibilidades de produción.					
a f	B1.6. As relacións económicas básicas e a súa representación	B1.3. Tomar conciencia dos principios da economía para aplicar nas relacións económicas básicas cos condicionantes de recursos e as necesidades.	ECB1.3.1. Representa as relacións que se establecen entre as economías domésticas e as empresas.	CMCCT CSC	Fluxo circular da renda Formas xurídicas básicas	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB1.3.2. Aplica razoamentos básicos para interpretar problemas económicos provenientes das relacións económicas do seu contorno.	CMCCT CSC				80%
Bloque 2. Economía e empresa								
a b e m	B2.1. A empresa e o/a empresario/ a. B2.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. B2.3. Clases de empresas. B2.4. Formas xurídicas da empresa.	B2.1. Describir os tipos de empresas e as formas xurídicas das empresas, e relacionar con cada una coas súas esixencias de capital e as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/ as, así como as interrelacións das empresas no seu contorno inmediato	ECB2.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relación a as coas esixencias de capital para a súa constitución e coas responsabilidades legais para cada tipo	CMCCT CSEE		CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB2.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresas máis apropiadas en cada caso, en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das	CAA CD				80%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			empresas.					
			ECB2.1.3. Distingue os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu ámbito, así como a forma de interactuar co seu contorno máis próximo e os efectos sociais e ambientais, positivos e negativos, que se observan.	CSIE CSC				
a f e	B2.5. Proceso produtivo e factores produtivos. B2.6. Sectores da actividade económica.	B2.2. Analizar as características principais do proceso produtivo.	ECB2.2.1. Analiza os tipos de factores produtivos e as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía.	CMCCT CSC	Produtividade Eficiencia técnica e económica	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB2.2.2. Identifica os sectores económicos, así como os seus retos e as súas oportunidades.	CD CSC				80%
e f	B2.7. Fontes de financiamento das empresas. Novas formas de financiamento	B2.3. Identificar as fontes de financiamento das empresas	ECB2.3.1. Explica as posibilidades de financiamento das empresas e diferencia o financiamento externo	CCL CD CMCCT	Financiamento empresarial	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20% 80%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.					
e f	B2.8. Ingresos e custos da empresa: clasificación. B2.9. Resultados da empresa	B2.4. Determinar, para un caso sinxelo, a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio.	ECB2.4.2. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.	CD CMCCT	Ingresos Custos Cálculo do beneficio	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20% 80%
a e f	B2.10. Obrigas fiscais das empresas.	B2.5. Diferenciar os impostos que afectan as empresas e a importancia do cumprimento das obrigas fiscais.	ECB2.5.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa forma xurídica e as actividades, e sinala o funcionamento básico dos impostos e as principais diferenzas entre eles ECB2.5.2. Valora a achega que para a riqueza nacional supón a carga impositiva que soportan as empresas.	CD CMCCT CSC	Obrigas fiscais do empresario Tipos de impostos e características básicas	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20% 80%
SEGUNDA AVALIACIÓN								
Bloque 3. Economía persoal								

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
D E F	B3.1. Orzamento persoal. Control de ingresos e gastos. B3.2. Xestión do orzamento. Obxectivos e prioridades.	B3.1. Realizar un orzamento persoal distinguindo entre os tipos de ingresos e gastos, e controlar o seu grao de cumprimento e as posibles necesidades de adaptación.	ECB3.1.1. Elabora un orzamento ou plan financeiro persoal, identificando os ingresos e os gastos integrantes, e realiza o seu seguimento.	CAA CD CMCCT	Orzamento persoal	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB3.1.2. Utiliza ferramentas informáticas na preparación e desenvolvemento dun orzamento ou plan financeiro personalizado	CAA CD CMCCT				80%
			ECB3.1.3 Manexa gráficos de análise que permiten comparar unha realidade personalizada coas previsións establecidas.	CAA CD CMCCT				
a d m	B3.3. Planificación económico-financieira: necesidades económicas nas etapas da vida	B3.2. Decidir con racionalidade ante as alternativas económicas da vida persoal, e relacionalas co benestar propio e social	ECB3.2.1. Comprende as necesidades de planificación e do manexo de asuntos financeiros ao longo da vida. Esa planificación vincúlase á previsión realizada en cada etapa, de acordo coas decisións tomadas e a marcha da actividade económica nacional.	CAA CSIEE	Planificación financeira persoal	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20% 80%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
a f	B3.4. Aforro e endebedamento. Os plans de pensións. ☐ ☐ B3.5. Risco e diversificación.	B3.3. Expresar unha actitude positiva cara ao aforro, e empregar o aforro como medio para alcanzar diversos obxectivos.	ECB3.3.1. Recoñece e explica a relevancia do aforro e do control do gasto.	CAA CSC		CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB3.3.2. Analiza as vantaxes e inconvenientes do endebedamento, valorando o risco e seleccionando a decisión máis axeitada para cada momento.	CAA CSC				80%
a b e f g	B3.6. O diñeiro. ☐ ☐ B3.7. Contratos financeiros: contas e tarxetas de débito e crédito. ☐ ☐ B3.8. Relacións no mercado financeiro: información e negociación. ☐ ☐ B3.9. Implicacións dos contratos financeiros. Dereitos e responsabilidades dos/das consumidores/as no mercado financeiro.	B3.4. Recoñecer o funcionamento básico do diñeiro e diferenciar os tipos de contas bancarias e de tarxetas emitidas como medios de pagamento, e valorar a oportunidade do seu uso con garantías e responsabilidade.	ECB3.4.1. Comprende os termos fundamentais e describe o funcionamento das contas na operativa bancaria.	CCL CMCCT	Contratación de produtos bancarios	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB3.4.2. Valora e comproba a necesidade de interpretar as cláusulas dos contratos bancarios para coñecer os dereitos e as obrigas que se derivan delas, así como a importancia de operar en condicións de seguridade cando se empregan procedementos telemáticos.	CCL CAA CD				80%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			ECB3.4.3. Recoñece a capacidade de negociación coas entidades financeiras e analiza os procedementos de reclamación ante estas.	CAA CD				
			ECB3.4.4. Identifica e explica as modalidades de tarxetas bancarias, así como os elementos e os procedementos que garanten a seguridade na súa operativa	CCL CD CMCCT				
e f g	B3.10. O seguro como medio para a cobertura de riscos. Tipoloxía de seguros	B3.5. Coñecer o concepto de seguro e a súa finalidade	ECB3.5.1. Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros segundo os riscos ou as situacións adversas nas etapas da vida.	CAA CCL CMCCT	Seguros persoais	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20% 80%
Bloque 4. Economía e ingresos do Estado								
a b e f g h	B4.1. Orzamentos públicos: ingresos e gastos do Estado	B4.1. Recoñecer e analizar a procedencia das principais fontes de ingresos e gastos do Estado, e interpretar gráficos onde se amose esa distribución.	ECB4.1.1. Identifica as vías de onde proceden os ingresos do Estado, así como as principais áreas dos gastos do Estado, e comenta as súas relacións	CMCCT CSC	Ingresos públicos Gastos públicos PIB e ciclos económicos	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB4.1.2. Analiza e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos ingresos e os gastos do	CD CMCCT				80%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			Estado.					
			ECB4.1.3. Distingue nos ciclos económicos o comportamento dos ingresos e dos gastos públicos, así como os efectos que se poden producir ao longo do tempo.	CMCCT CSC				
			ECB4.1.4. Describe o contido dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución	CCL CSC				
a e f	B4.2. A débeda pública e o déficit público.	B4.2. Diferenciar e explicar os conceptos de débeda pública e déficit público.	ECB4.2.1. Comprende e expresa as diferenzas entre os conceptos de débeda pública e déficit público, así como a relación que se produce entre eles.	CCL CMCCT	Débeda pública	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20% 80%
a c d e f	B4.3. Desigualdades económicas e distribución da renda.	B4.3. Determinar o impacto para a sociedade da desigualdade da renda e estudar as ferramentas de redistribución da renda.	ECB4.3.1. Coñece e describe os efectos da desigualdade da renda e os instrumentos de redistribución desta.	CCL CMCCT CSC	Redistribución estatal da renda	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20% 80%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			ECB4.3.2. Interpreta gráficos representativos da distribución da renda	CAA CD CMCCT				
TERCEIRA AVALIACIÓN								
Bloque 5. Economía e tipos de xuro, inflación e desemprego								
a c e f	B5.1. Tipos de xuro. ☐ ☐ B5.2. Inflación. ☐ ☐ B5.3. Consecuencias dos cambios nos tipos de xuro e inflación. ☐ ☐ B5.4. Desemprego: clasificación e consecuencias.	B5.1. Diferenciar as magnitudes de tipos de xuro, inflación e desemprego, analizar as relacións entre elas e interpretar datos e gráficos vinculados con esas magnitudes.	ECB5.1.1. Describe as causas da inflación e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.	CCL CSC	Nivel de presos Tipos de xuro	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB5.1.2. Explica o funcionamento dos tipos de interese e as consecuencias da súa variación para a marcha da economía.	CCL CMCCT CSC				80%
			ECB5.1.3. Valora e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos tipos de xuro, inflación e desemprego.	CD CMCCT				
a c e f	B5.5. Causas do desemprego e políticas contra o desemprego. O desemprego en Galicia. ☐ ☐ B5.6. Perspectivas da ocupación.	B5.2. Valorar opcións de políticas macroeconómicas para facer fronte ao desemprego.	ECB5.2.1. Describe as causas do desemprego e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.	CCL CMCCT CSC	Desemprego: tipos e causas	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20%
			ECB5.2.2. Analiza os datos de desemprego en España e as políticas contra o desemprego	CD CSC				80%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			ECB5.2.3. Investiga e reconece vieiros e tendencias de emprego.	CAA CD				
Bloque 6. Economía internacional								
a e f m	B6.1. Globalización económica. □□B6.2. Comercio internacional. □□B6.3. Integración económica e monetaria europea. □□B6.4. Economía e ambiente: sustentabilidade	B6.1. Valorar o impacto da globalización económica, do comercio internacional e dos procesos de integración económica na calidade de vida das persoas e no ambiente.	ECB6.1.1. Valora o grao de interconexión das economías de todos os países do mundo e aplica a perspectiva global para emitir xuízos críticos	CAA CSC	Comercio internacional: ventaxas e inconvenientes Globalización	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	20% 80%
			ECB6.1.2. Explica as razóns que xustifican o intercambio económico entre países e que inflúen nel.	CCL CSC				
			ECB6.1.3. Analiza e presenta acontecementos económicos contemporáneos no contexto da globalización e o comercio internacional	CAA CD CSC				
			ECB6.1.4. Reconece e enumera vantaxes e inconvenientes do proceso de integración económica e monetaria da Unión Europea.	CCL CD CSC				
			ECB6.1.5. Reflexiona sobre os problemas	CAA CSC				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.					

2. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

-Presentar as cuestións e problemas económicos contextualizados e relacionando, en todo momento, as causas e os efectos. Preténdese fuxir do enfoque unicamente académico e formalista, que achega gran cantidade de conceptos pero non a suficiente capacidade explicativa dos problemas reais. Por outro lado, tamén se evitará o enfoque exclusivamente descritivo dos feitos económicos, que proporciona gran cantidade de información, pero con escaso poder explicativo das causas que orixinan os problemas.

-Análise dos feitos, valoración de alternativas, prognóstico de efectos e posicións diferentes ante un mesmo problema.

-Partir da interpretación social da realidade económica, buscando integrar a teoría económica e a economía real, intentando asegurar ao mesmo tempo un marco conceptual sobre o cal seguir aprendendo.

-A realización de investigacións sinxelas que impliquen a aplicación práctica a un caso concreto da metodoloxía do razoamento económico axudará a entender a economía como algo real, útil e próximo que permita transitar desde o particular ao xeral.

-Acceso a textos xornalísticos da prensa diaria ou especializada e uso da prensa dixital, así como do material ou gravacións videográficas de espazos televisivos onde se traten temas relacionados coa materia e que presenten propostas concretas de actividades que sirvan para vincular os contidos desenvolvimos na aula cos acontecementos económicos cotiáns. Consulta de páxinas web de determinados organismos públicos, institucións ou empresas que poden proporcionar información interesante para a materia coa finalidade da realización de traballos individuais ou en grupo do alumnado, con exposición oral ou escrita posterior das ideas propias ou dos resultados dos traballos realizados.

Materiais e recursos didácticos

Apuntamentos, xornais, páxinas web, libros de economía.

3. Procedemento de avaliación continua.

En cada unha das tres avaliacións realizaranse dúas probas escritas cunha valoración de cero a dez puntos. As preguntas sen responder restarán un punto, a partir da segunda. Calculárase a cualificación media das probas sempre que o alumno/a acade unha nota mínima de catro puntos en cada unha das probas (Cualificación media probas)

Ademáis valorárase a actitude, o esforzo e a resolución das actividades propostas na aula (Cualificación actividades).

A cualificación de cada avaliación obterase mediante o cálculo dunha media aritmética ponderada dacordo ás seguintes porcentaxes:

	Ponderación
Cualificación media probas	80%
Cualificación actividades	20%

O alumnado cunha cualificación igual ou superior a cinco terá superada a avaliación correspondente.

A cualificación final do curso será a media aritmética simple das cualificacións acadadas en cada avaliación, sendo un catro a nota mínima exixida en cada avaliación para facer dito cálculo.

Aquel alumnado que non teña superado unha ou mais avaliacións realizará a correspondente proba escrita de recuperación. Haberá unha proba de recuperación para cada unha das tres avaliacións, que se valorará de cero a dez puntos, sendo necesario obter unha cualificación mínima de cinco puntos para superar a avaliación.

4. Procedemento de avaliación extraordinaria

Por outra banda aquel alumnado que perda o dereito á avaliación continua pola aplicación do regulado no regulamento de réxime interno do centro realizarán unha proba escrita no mes de xuño.

O Departamento de Economía participa do programa **PLAN LECTOR** do centro, permitindo ao alumnado a

lectura dentro do seu horario que está planificada no plan lector.

1º BACHARELATO

MATERIA	Economía
GRUPOS	B
PROFESOR	Xosé Manoel Fírvida Plaza

1. **Introdución e contextualización.**

A formación en economía faise necesaria nun contexto globalizado, no que as relacións entre os axentes económicos e sociais son cada día máis complexas. A consideración do comportamento económico das persoas na procura da satisfacción das súas necesidades, así como da produción e da organización dos bens e os servizos necesarios, e da distribución dos recursos escasos facilitan a comprensión da realidade social.

Calquera persoa necesita coñecer as regras básicas que explican os acontecementos económicos e a linguaxe específica utilizada por economistas e medios de comunicación para analizar eses feitos. O estudo da economía axuda a percibir e a coñecer o mundo, e posibilita analizar e afondar nas relacións humanas, facilita a comprensión dos conceptos utilizados habitualmente na análise económica e empresarial, serve para potenciar destrezas de razoamento, abstracción e interrelación, e proporciona ferramentas para examinar de xeito crítico a sociedade. E contribúe tamén a desenvolver a curiosidade intelectual, a capacidade analítica, o rigor e a amplitude de perspectivas á hora de indagar no coñecemento de variables como o crecemento, a pobreza, a educación, a saúde, a riqueza, o ambiente, etc. Proporciona importantes coñecementos matemáticos e estatísticos, habilidades de comunicación oral e escrita para explicar e transmitir ideas e conclusións, con argumentos e evidencias empíricas, sentido da ética e respecto polo ser humano, así como unha intensa capacidade de traballo, tanto individual como en equipo.

O enfoque empregado pola economía na resolución dos problemas sociais distínguese das restantes ciencias sociais.

2. **Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.**

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
PRIMEIRA AVALIACIÓN								
Bloque 1. Economía e escaseza. A organización da actividade económica								
i l	B1.1. Escaseza, elección e asignación de recursos. Custo de oportunidade.	B1.1. Explicar o problema da escaseza: recursos escasos e necesidades ilimitadas.	ECB1.1.1. Recoñece a escaseza e a correspondente necesidade de elixir entre decisións alternativas, como problema máis determinante para afrontar en todo sistema económico.	CAA CMCCT	Economía e escaseza. Observación do contido económico das relacións sociais. Recoñecemento do custo de oportunidade dunha decisión	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10%
			90%					
a h i l	B1.2. Mecanismos de asignación de recursos. B1.3. Análise e comparación dos sistemas económicos.	B1.2. Observar os problemas económicos dunha sociedade, así como analizar e expresar unha valoración crítica das formas de resolución desde o punto de vista dos sistemas económicos.	ECB1.2.1. Analiza as respostas ás preguntas clave sobre a organización dos principais sistemas económicos.	CSC CMCCT CD	Os axentes económicos. O fluxo circular da renda.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10%
			ECB1.2.2. Relaciona, para a súa interpretación, os cambios máis recentes no escenario económico mundial coas circunstancias técnicas,					CSC CD CAA

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			económicas, sociais e políticas que os explican, a partir de casos concretos de análise.					
			ECB1.2.3. Compara sistemas económicos, utilizando exemplos actuais do ámbito internacional.	CAA CD CSC				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
i 1	<p>B1.4. Economía como ciencia: actividade económica e sociedade.</p> <p>B1.5. Principios na toma de decisións económicas.</p> <p>B1.6. Modelos económicos. Economía positiva e normativa.</p> <p>B1.7. Información económica: interpretación de datos e gráficos.</p>	<p>B1.3. Comprender o método científico que se utiliza na área da economía, así como identificar as fases da investigación científica en economía e os modelos económicos.</p>	<p>ECB1.3.1. Distingue as proposicións económicas positivas das proposicións económicas normativas.</p>	<p>CAA CMCCT</p>	<p>A toma de decisións. Interpretación e manipulación de datos e gráficos.</p>			

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			ECB1.3.2. Interpreta os modelos de representación da realidade económica, e emprega os termos e a metodoloxía apropiados para analizar problemas económicos concretos	CCL CMCCT CD				
Bloque 2. A actividade produtiva								
imp	B2.1. Proceso produtivo e factores de produción.	B2.1. Analizar as características principais do proceso produtivo.	ECB2.1.1. Expresa unha visión integral do funcionamento do sistema produtivo partindo do estudo da empresa e a	CAA CCL CSC	-A estrutura produtivo e factores de produción. -Obtención e análise do custo de produción e do beneficio.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			súa participación en sectores económicos, así como a súa conexión e interdependencia.					
i l	B2.2. División técnica do traballo, produtividade e interdependencia.	B2.2. Explicar as razóns do proceso de división técnica do traballo.	ECB2.2.1. Relaciona o proceso de división técnica do traballo coa interdependencia económica nun contexto global.	CSC CMCCT	División técnica do traballo, produtividade, eficiencia e interdependencia económica.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10%
			ECB2.2.2. Clasifica e define os factores produtivos, e describe as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía.	CMCCT CCL				90%
a h i l m	B2.3. Globalización: cambios no sistema produtivo ou na organización da produción.	B2.3. Identificar os efectos da actividade empresarial para a sociedade e a vida das persoas.	ECB2.3.1. Analiza para explicar as repercusións da actividade das empresas, tanto nun ámbito próximo coma nun ámbito internacional.	CSIEE CCL	Globalización.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
a h i m	B2.4. Empresa: obxectivos e funcións.	B2.4. Expresar os obxectivos e as funcións principais das empresas, utilizando referencias reais do ámbito próximo e transmitindo a utilidade que se xera coa súa actividade.	ECB2.4.1. Distingue e interpreta os obxectivos e as funcións das empresas.	CSIEE CAA	Áreas da empresa	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10%
			ECB2.4.2. Explica a función creadora de utilidade dos bens das empresas.	CD CCL				90%
i l m	B2.5. Eficacia, eficiencia e efectividade. B2.6. Eficiencia na produción: eficiencia técnica e económica.	B2.5. Relacionar e distinguir a eficiencia técnica e a eficiencia económica.	ECB2.5.1. Determina e interpreta a eficiencia técnica e económica a partir dos casos formulados	CD CMCCT	Eficiencia técnica e económica.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
i l m	B2.7. Custos de produción. Cálculo e análise dos custos de produción e dos beneficios.	B2.6. Calcular e controlar os custos e os beneficios das empresas, e representar e interpretar gráficos relativos a eses conceptos.	ECB2.6.1. Calcula, clasifica e utiliza diversos tipos de custos, fixos e variables, totais, medios e marxinais, e representa e interpreta gráficos de custos.	CMCCT CD	Custos de produción e beneficios	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			ECB2.6.2. Calcula, analiza e interpreta os beneficios dunha empresa a partir de supostos de ingresos e custos dun período.	CMCCT CD				
il m	B2.8. Función de producción.	B2.7. Analizar, representar e interpretar a función de producción dunha empresa a partir dun caso dado.	ECB2.7.1. Representa e interpreta gráficos de producción total, media e marxinal, a partir de supostos dados.	CMCCT CD	Produción e produtividade	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

SEGUNDA AVALIACIÓN

Bloque 3. o mercado e o sistema de prezos

i l m	B3.1. Curva de demanda. Movimentos ao longo da curva de demanda e desprazamentos na curva de demanda. Elasticidade da demanda. B3.2. Curva de oferta. Movimentos ao longo da curva de oferta e desprazamentos na curva da oferta. Elasticidade da oferta. B3.3. Equilibrio do mercado.	B3.1. Interpretar, a partir do funcionamento do mercado, as variacións en cantidades demandadas e ofertadas de bens e servizos en función de distintas variables.	ECB3.1.1. Representa graficamente os efectos das variacións das variables no funcionamento dos mercados.	CMCCT CD	Oferta e demanda análise gráfico mais analítico. O equilibrio e as suas alteracións.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%	
			ECB3.1.2. Define e expresa matematicamente as variables que determinan a oferta e a demanda.	CMCCT CCL					90%
			ECB3.1.3. Analiza as elasticidades de demanda e de oferta, interpretando os cambios en presos e cantidades, así como os seus efectos sobre os ingresos totais.	CMCCT CD					
a h i l m	B3.4. Estructuras de mercado e modelos de competencia. B3.5. Competencia perfecta. Competencia imperfecta.	B3.2. Analizar o funcionamento de mercados reais e observar as súas diferenzas cos modelos, así como as súas consecuencias	ECB3.2.1. Analiza e compara o funcionamento dos tipos de mercados, e explica as súas diferenzas.	CMCCT CCL	Competencia perfecta vs competencia imperfecta	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%	
							Proba escrita	90%	

	Monopolio. Oligopolio. Competencia monopolística.	para os/as consumidores/as, as empresas ou os estados.	ECB3.2.2. Aplica a análise dos tipos de mercados a casos reais identificados a partir da observación do ámbito máis inmediato.	CAA CSC				
			ECB3.2.3. Valora de forma crítica os efectos que se derivan sobre os axentes intervinientes nos diversos mercados.	CSC				
Bloque 4. A macroeconomía								
g h i l	B4.1. Macromagnitudes: produción. Renda. Gasto. B4.2. Equilibrio macroeconómico: demanda e oferta agregadas. B4.3. Inflación e tipos de xuro. B4.4. Os vínculos dos problemas macroeconómicos e a súa interrelación.	B4.1. Distinguir as principais magnitudes macroeconómicas, operar con elas e analizar as súas interrelacións, valorando os inconvenientes e as limitacións que presentan como indicadores da calidade de vida.	ECB4.1.1. Mide, interpreta e expresa as principais magnitudes macroeconómicas como indicadores da situación económica dun país.	CMCCT CD CSC CCL	Equilibrio macroeconómico	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%
			ECB4.1.2. Relaciona as principais macromagnitudes e utilízalas para establecer comparacións con carácter global.	CAA CSC				Proba escrita

			ECB4.1.3. Analiza de forma crítica os indicadores estudados e valora o seu impacto, os seus efectos e as súas limitacións para medir a calidade de vida.	CSC				
g i l	B4.5. Indicadores do desenvolvemento da sociedade: as macromagnitudes e as súas limitacións.	B4.2. Interpretar datos e indicadores económicos básicos e a súa evolución.	ECB4.2.1. Utiliza e interpreta a información contida en táboas e gráficos de variables macroeconómicas e a súa evolución no tempo.	CMCCT CD	Macromagnitudes Obtención do produto nacional e cálculo e interpretación das principais magnitudes relacionadas	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%
			ECB4.2.2. Considera investigacións e publicacións económicas de referencia como fonte de datos específicos, e reconece os métodos de estudo utilizados por economistas.	CAA CD				90%
			ECB4.2.3. Opera con variables económicas mediante	CD CMCCT				

			aplicacións informáticas, análizaas e interpretacións, e presenta as súas valoracións de carácter persoal					
a h i l m	B4.6. Mercado de traballo. Desemprego: tipos e causas.	B4.3. Valorar a estrutura do mercado de traballo e a súa relación coa educación e a formación, analizando de xeito especial o desemprego.	ECB4.3.1. Examina e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados co mercado de traballo.	CMCCT CD		CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10%
			ECB4.3.2. Valora a relación da educación e a formación coas probabilidades de obter un emprego e mellores salarios.	CSC CAA				90%
			ECB4.3.3. Investiga e reconece vieiros de ocupación e tendencias de emprego	CAA CD				
a g h i l p	B4.7. Políticas contra o desemprego. O desemprego en Galicia.	B4.4. Estudar as opcións de políticas macroeconómicas para facer fronte á inflación e ao desemprego.	ECB4.4.1. Analiza os datos de inflación e desemprego en España e as alternativas para loitar contra o	CD CSIEE		CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

			desemprego e a inflación.					
TERCEIRA AVALIACIÓN								
Bloque 5. Aspectos financeiros da economía								
i l	B5.1. O diñeiro na economía: tipoloxía e funcionamento. B5.2. Proceso de creación do diñeiro.	B5.1. Recoñecer o proceso de creación do diñeiro, os cambios no seu valor e a forma en que estes se miden.	ECB5.1.1. Analiza e explica o funcionamento do diñeiro e do sistema financeiro nunha economía.	CSC CMCCT CD CCL	Proceso de creación do diñeiro.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
a d h i l	B5.3. Teorías explicativas da inflación.	B5.2. Describir as teorías explicativas sobre as causas da inflación e os seus efectos sobre os/as consumidores/as, as empresas e o conxunto da economía.	ECB5.2.1. Recoñece as causas da inflación e valora as súas repercusións económicas e sociais.	CSC CD	-A inflación: medida, clases, causas e efectos	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
i l	B5.4. Sistema financeiro. Novas formas de financiamento.	B5.3. Explicar o funcionamento do sistema financeiro e coñecer as características dos seus principais produtos e mercados.	ECB5.3.1. Valora o papel do sistema financeiro como elemento canalizador do aforro ao investimento, e identifica os produtos e os mercados que o compoñen.	CAA CSC CD		CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
a d h i l	B5.5. Política monetaria: instrumentos.	B5.4. Analizar os tipos de política monetaria.	ECB5.4.1. Razona de forma crítica, en contextos reais, sobre as accións de política	CAA CMCCT CSC	-As políticas monetarias: concepto, tipos e efectos	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

			monetaria e o seu impacto económico e social.					
i l a h i	B5.6. Banco Central Europeo. B5.7. Mecanismos da oferta e demanda monetaria: efectos sobre os tipos de xuro.	B5.5. Identificar o papel do Banco Central Europeo e a estrutura da súa política monetaria	ECB5.5.1. Identifica os obxectivos e a finalidade do Banco Central Europeo, e razoa sobre o seu papel e o seu funcionamento.	CSC CMCCT CD		CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%
			ECB5.5.2. Describe os efectos das variacións dos tipos de xuro na economía.	CMCCT CCL				90%

Bloque 6. O contexto internacional da economía								
g i l	B6.1. Comercio internacional: causas e teorías. B6.2. Balanza de pagamentos, con especial referencia á española.	B6.1. Analizar os fluxos comerciais entre dúas economías.	ECB6.1.1. Identifica e describe os fluxos comerciais internacionais	CSC CCL CMCCT		CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%
							Proba escrita	90%
a i l	B6.3. Cooperación e integración económica. B6.4. Unión Europea (UE).	B6.2. Examinar os procesos de integración económica e describir os pasos que se produciron no caso da Unión Europea.	ECB6.2.1. Explica o proceso de cooperación e integración económica producido na Unión Europea, e reflexiona para valorar as repercusións e as implicacións para España nun contexto global.	CSC CCL		CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%
							Proba escrita	90%
a b h i l p	B6.5. Globalización económica e financeira: causas e consecuencias. B6.6. Organismos económicos internacionais: mecanismos de regulación.	B6.3. Analizar e valorar as causas e as consecuencias da globalización económica, así como o papel dos organismos económicos internacionais na súa regulación.	ECB6.3.1. Expresa as razóns que xustifican o intercambio económico entre países.	CSC CCL		CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%
			ECB6.3.2. Describe as implicacións e os efectos da globalización económica nos países e reflexiona sobre a necesidade da				CAA CD CMCCT CSC	Proba escrita

			súa regulación e da súa coordinación.					
Bloque 7. Desequilibrios económicos e o papel do estado na economía								
a b c i l	<p>B7.1. Ciclos económicos: crises na economía.</p> <p>B7.2. Políticas macroeconómicas de crecemento, estabilidade e desenvolvemento.</p> <p>B7.3. Ambiente: recurso sensible e escaso.</p> <p>B7.4. Pobreza e subdesenvolvemento: causas e posibles vías de solución.</p>	<p>B7.1. Reflexionar sobre o impacto do crecemento e as crises cíclicas na economía e os seus efectos na calidade de vida das persoas, o ambiente e a distribución da riqueza a nivel local e mundial.</p>	<p>ECB7.1.1. Identifica e analiza os factores e as variables que inflúen no crecemento económico, no desenvolvemento e na redistribución da renda.</p>	<p>CSC CMCCT CD</p>	<p>Crises cíclicas da economía.</p>	<p>CL EOE CA TIC E ECC</p>	<p>Actividades</p> <p>Proba escrita</p>	10%
			<p>ECB7.1.2. Diferencia os conceptos de crecemento e de desenvolvemento.</p>	<p>CCL CMCCT</p>				90%
			<p>ECB7.1.3. Recoñece e explica as consecuencias do crecemento sobre a repartición da riqueza, sobre o ambiente e sobre a calidade de vida.</p>	<p>CSC CCL</p>				

			<p>ECB7.1.4. Analiza de forma práctica os modelos de desenvolvemento dos países emerxentes e as oportunidades que teñen os países en vías de desenvolvemento para crecer e progresar.</p>	<p>CAA CSC CD</p>				
			<p>ECB7.1.5. Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional analizando as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.</p>	<p>CSC CMCCT</p>				
			<p>ECB7.1.6. Desenvolve actitudes positivas en relación co ambiente e valora a consideración da protección do ambiente na toma de decisións económicas.</p>	<p>CSC CAA</p>				

			ECB7.1.7. Identifica os bens ambientais como factor de produción escaso, que proporciona inputs e recolle refugallos e residuos, o que supón valorar os custos asociados	CSC CMCCT				
			ECB7.1.8. Recoñece a evolución cíclica da actividade económica, describe as fases, as representa graficamente e considera as súas consecuencias sociais.	CMCCT CSC				
a c i l	B7.5. Política fiscal e orzamentos públicos. B7.6. O Estado na economía: funcións. B7.7. Os fallos do mercado e a intervención do sector público. B7.8. Redistribución de renda e	B7.2. Explicar e ilustrar con exemplos significativos as finalidades e as funcións do Estado nos sistemas de economía de mercado, e identificar os	ECB7.2.1. Distingue e explica as funcións do Estado: fiscais, estabilizadoras, redistributivas, reguladoras e provedoras de bens e servizos públicos.	CCL CMCCT	O papel do sector público na economía ao longo da historia e na actualidade. -Estrutura do sector público galego.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

	riqueza: igualdade de oportunidades.	principais instrumentos que utiliza, valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu papel na actividade económica.	ECB7.2.2. Identifica os principais fallos do mercado, as súas causas e os seus efectos para os axentes que interveñen na economía, e as opcións de actuación por parte do Estad	CSC CMCCT CD				
			ECB7.2.3. Clasifica e describe os elementos integrantes dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución	CAA CMCCT CD				

3. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

-Presentar as cuestións e problemas económicos contextualizados e relacionando, en todo momento, as causas e os efectos. Preténdese fuxir do enfoque unicamente académico e formalista, que achega gran cantidade de conceptos pero non a suficiente capacidade explicativa dos problemas reais. Por outro lado, tamén se evitará o enfoque exclusivamente descritivo dos feitos económicos, que proporciona gran cantidade de información, pero con escaso poder explicativo das causas que orixinan os problemas.

-Análise dos feitos, valoración de alternativas, prognóstico de efectos e posicións diferentes ante un mesmo problema.

-Partir da interpretación social da realidade económica, buscando integrar a teoría económica e a economía real, intentando asegurar ao mesmo tempo un marco conceptual sobre o cal seguir aprendendo.

-A realización de investigacións sinxelas que impliquen a aplicación práctica a un caso concreto da metodoloxía do razoamento económico axudará a entender a economía como algo real, útil e próximo que permita transitar desde o particular ao xeral.

-Acceso a textos xornalísticos da prensa diaria ou especializada e uso da prensa dixital, así como do material ou gravacións videográficas de espazos televisivos onde se traten temas relacionados coa materia e que presenten propostas concretas de actividades que sirvan para vincular os contidos desenvolvimos na aula cos acontecementos económicos cotiáns. Consulta de páxinas web de determinados organismos públicos, institucións ou empresas que poden proporcionar información interesante para a materia coa finalidade da realización de traballos individuais ou en grupo do alumnado, con exposición oral ou escrita posterior das ideas propias ou dos resultados dos traballos realizados.

Materiais e recursos didácticos

Apuntamentos elaborados polo departamento.

Aula virtual do centro.

4. Procedemento de avaliación continua.

En cada unha das tres avaliacións realizaranse dúas probas escritas cunha valoración de cero a dez puntos. (Cualificación proba).

As preguntas sen resposta restarán un punto, a partir da segunda.

Calcularase a cualificación media das probas sempre que o alumno/a acade unha nota mínima de catro puntos en cada unha das probas (cualificación media probas).

Ademais valorarase a atitude, o esforzo e a resolución das actividades propostas na aula (Cualificación actividades).

A cualificación de cada avaliación obterase mediante o cálculo dunha media aritmética ponderada dacordo ás seguintes porcentaxes:

	Ponderación
Cualificación proba	90%
Cualificación actividades	10%

O alumnado cunha cualificación igual ou superior a cinco terá superada a avaliación correspondente.

A cualificación final do curso será a media aritmética simple das cualificacións acadadas en cada avaliación, sendo un catro a nota mínima exixida en cada avaliación para facer dito cálculo.

Aquel alumnado que non teña superado unha ou mais avaliacións realizará a correspondente proba escrita de recuperación.

5. Procedemento de avaliación extraordinaria

Por outra banda aquel alumnado que perda o dereito á avaliación continua pola aplicación do regulado no regulamento de réxime interno do centro realizará unha proba escrita no mes de xuño.

6. Procedemento para o seguimento e avaliación das materias pendentes.

O longo do curso realizaranse titorías cos alumnos coa materia pendente guiando a preparación da asignatura de cara á súa recuperación a través da resolución de dúbidas e corrección dos exercicios propostos.

Realizarase unha única proba escrita no mes de marzo que se puntuará de cero a dez, sendo necesario acadar cinco puntos para ter superada a materia. O alumnado poderá presentarse aos exames parciais do curso para a recuperación da materia.

2º BACHARELATO (propia da modalidade)

MATERIA	Economía da empresa
GRUPO	B
PROFESOR	Xosé Manoel Fírvida Plaza

1. **Introdución e contextualización.**

Economía da Empresa trata de explicar a realidade empresarial, como unha rama da economía especializada nun determinado suxeito económico: a empresa. Trátase dunha ciencia que, por unha banda, procura a explicación do fenómeno económico da empresa e, por outra, a actuación sobre ela para alcanzar certos fins. A tendencia actual diríxese a tratar de converter esta disciplina nun corpo de coñecementos interdisciplinarios que traten calquera problema que se formule na empresa.

A empresa é un axente esencial da actividade económica. As empresas constitúen as células elementais de produción que integran o organismo económico a través das cales se conseguen os obxectivos macroeconómicos e, por iso, ocupan a atención dos/das economistas. É na economía contemporánea onde acha a súa plenitude, xa que a división do traballo, a especialización, o desenvolvemento do sistema monetario e a amplitude do mercado crearon o clima necesario para que se dea con precisión e características peculiares a unidade autónoma de produción, que constitúe o obxecto real da economía da empresa. Nesta materia traballáranse cuestións como a razón da existencia das empresas, as súas características, os tipos de organización e de funcionamento, e os factores que inflúen na toma de decisións.

A materia, que emprega un enfoque de presentación baseado na análise de distintas áreas e funcións da empresa, estrutúrase nos bloques seguintes: "A empresa", no que se describen os seus elementos, as súas funcións e os seus obxectivos; "Desenvolvemento da empresa", onde se fai unha análise das decisións de dimensión e localización, e das estratexias de crecemento; "Organización e dirección da empresa", no que se explica a planificación, a organización e a xestión dos recursos da empresa; "A función produtiva", para analizar os procesos produtivos e a estrutura de ingresos e custos derivada deles; "A función comercial da empresa", que repasa as principais decisións da empresa na comercialización dos seus produtos e/ou servizos; "A información na empresa", para comprender a importancia de contar con datos e información relevante e precisa na toma de decisións e no cumprimento das obrigas fiscais; e finalmente "A función financeira", onde se trata de analizar os aspectos salientables das decisións de investimento e financiamento na empresa.

A empresa ten un significado social (crea emprego), canaliza a renda e, conseguintemente, constitúe un elemento de redistribución da renda nacional. O desenvolvemento da actividade empresarial e a acción do/da empresario/a deben estar guiados pola responsabilidade social e o comportamento ético, máis alá da procura duns resultados.

A materia ha permitir o fomento dunha cultura e dun xeito de pensar empresarial, onde se exerciten e medren a creatividade e o espírito de innovación, e se incentive a elaboración de reflexións persoais e a toma de decisións fundamentadas, así como a concepción do erro como fonte de progreso e aprendizaxe. Tamén ha contribuír ao desenvolvemento da competencia matemática e das competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, de comunicación lingüística e dixital, da capacidade de aprender a aprender, e do sentido da iniciativa e o espírito emprendedor.

2. Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
PRIMEIRA AVALIACIÓN								
Bloque 1. A empresa								
a d i l m	B1.1. A empresa e o/a empresario/a. B1.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. B1.3. Clases de empresas. B1.4. Marco xurídico da actividade empresarial.	B1.1. Describir e interpretar os elementos da empresa, as clases de empresas e as súas funcións na economía, así como as formas xurídicas que adoptan, e relacionar con cada unha as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, e as esixencias de capital.	EEB1.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónaas coas esixencias de capital e coas responsabilidades para cada tipo. EEB1.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresa máis apropiadas en cada caso en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.	CD CMCCT CSIE	Concepto de empresa. Clasificación. Teorías sobre a empresa. A empresa como sistema. Empresa e empresario. Funcións e obxectivos da empresa	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			EEB1.1.3. Analiza, para un determinado caso práctico, os criterios de clasificación de empresas: segundo a natureza da actividade que desenvolven, a súa dimensión, o nivel tecnolóxico que alcanzan, o tipo de mercado en que operan, a fórmula xurídica que adoptan, e o seu carácter público ou privado.	CAA CD CMCCT				
			EEB1.1.4. Describe os elementos da empresa en relación coas funcións que desenvolven e os obxectivos que procuran dentro do sistema.	CCL CSIEE				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
a d h i l m p	B1.5. Contorno da empresa. B1.6. Responsabilidade social e ambiental da empresa. B1.7. Funcionamento e creación de valor	B1.2. Identificar e analizar os trazos principais do contorno en que a empresa desenvolve a súa actividade e explicar, a partir deles, as estratexias e as decisións adoptadas, e as posibles implicacións sociais e ambientais da súa actividade.	EEB1.2.1. Identifica os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu contorno, así como a forma de relacionar co seu contorno máis próximo	CD CMCCT CSC CSIEE	A creación de valor como obxectivo empresarial. A empresa e o seu contorno. A responsabilidade social da empresa: a ética dos negocios.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
			EEB1.2.2. Analiza a relación entre empresa, sociedade e ambiente, e valora os efectos positivos e negativos das actuacións das empresas nas esferas social e ambiental.	CD CSC CSIEE				
			EEB1.2.3. Analiza a actividade das empresas como elemento dinamizador de progreso, estimando a súa creación de valor para a sociedade e para a cidadanía.	CSC CSIEE				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
Bloque 2. Desenvolvemento da empresa								
d i l m	B2.1. Localización e dimensión empresarial. B2.2. Estratexias de crecemento interno e externo. B2.3. Pequenas e medianas empresas: estratexias de mercado. B2.4. Importancia das pequenas e medianas empresas (PME) na economía. B2.5. Internacionalización, competencia global e	B2.1. Identificar e analizar as estratexias de crecemento e as decisións tomadas polas empresas, tendo en consideración as características do marco global en que actúan.	EEB2.1.1. Describe e analiza os factores que determinan a localización e a dimensión dunha empresa, e valora a transcendencia futura para a empresa desas decisións.	CCL CMCCT	Formas de desenvolvemento: expansión e diversificación. Crecemento da empresa: interno e externo. Estratexias de fusión e de adquisición. Cooperación entre empresas. A internacionalización e a competencia global. A empresa multinacional.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
			EEB2.1.2. Valora o crecemento da empresa como estratexia competitiva e relaciona as economías de escala coa dimensión óptima da empresa.	CD CMCCT CSIEE				
			EEB2.1.3. Identifica e explica as estratexias de especialización e diversificación	CCL CMCCT CSIEE				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
	tecnoloxía. B2.6. Empresa multinacional : aspectos positivos e negativos do seu funcionamento.		EEB2.1.4. Analiza as estratexias de crecemento interno e externo a partir de supostos concretos.	CAA CD CMCCT				
			EEB2.1.5. Examina o papel das pequenas e das medianas empresas no noso país, e valora as súas estratexias e as súas formas de actuar, así como as súas vantaxes e os seus inconvenientes.	CSC CSIEE				
			EEB2.1.6. Describe as características e as estratexias de desenvolvemento da empresa multinacional, e valora a importancia da responsabilidade social e ambiental.	CCL CSC CMCCT				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			EEB2.1.7. Estuda o impacto da incorporación da innovación e das novas tecnoloxías na estratexia da empresa, e relaciónao coa capacidade para competir de xeito global.	CD CMCCT CSC				
Bloque 3. Organización e dirección da empresa								
d i l m p	B3.1. División técnica do traballo e necesidade de organización no mercado actual.	B3.1. Explicar a planificación, a organización e a xestión dos recursos dunha empresa, valorando as posibles modificacións para realizar en función do ámbito en que desenvolve a súa actividade e dos obxectivos	EEB3.1.1. Reflexiona sobre a división técnica do traballo nun contexto global de interdependencia económica para valorar as súas consecuencias sociais.	CMCCT CSC	Concepto de organización. Organización e xerarquía. Xestión dos recursos humanos.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10%
	B3.2. Funcións básicas da dirección. B3.3. Planificación e toma de decisións estratéxicas.		EEB3.1.2. Describe a estrutura organizativa, o estilo de dirección, as canles de información e de comunicación, o grao de	CCL CMCCT CSIEE	Organización formal e organización informal. Programación e			90%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
	B3.4. Organización formal e informal da empresa: deseño e análise da súa estrutura. B3.5. A xestión dos recursos humanos e a súa incidencia na motivación. B3.6. Os conflitos de intereses e as súas vías de negociación.	formulados.	participación na toma de decisións e a organización informal da empresa.		comunicación. División do traballo. Motivación dos traballadores. Xestión do coñecemento			
EEB3.1.3. Identifica a función de cada área de actividade da empresa (aprovisionamento, produción e comercialización, investimento e financiamento, recursos humanos e administrativa), así como as súas interrelacións.			CD CMCCT CSIEE					
EEB3.1.4. Investiga sobre a organización nas empresas do seu ámbito máis próximo e identifica vantaxes e inconvenientes,			CAA CD CSC CSIEE					

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			detecta problemas para solucionar, e describe propostas de mellora.					
			EEB3.1.5. Aplica os seus coñecementos a unha organización concreta, para detectar problemas e propor melloras.	CAA CMCCT CSIEE				
			EEB3.1.6. Valora a importancia dos recursos humanos nunha empresa e analiza diferentes maneiras de abordar a súa xestión e a súa relación coa motivación e a produtividade.	CAA CSC CSIEE				
Bloque 4. A función produtiva.								

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
a i l m	B4.1. Producción e proceso produtivo. B4.2. Función de producción. Productividade e eficiencia B4.3. Investigación desenvolvemento e innovación (I+D+i) como elementos clave para o cambio tecnolóxico e a mellora da competitividade empresarial.	B4.1. Analizar procesos produtivos desde a perspectiva da eficiencia e a produtividade, e recoñecer a importancia da I+D+i.	EEB4.1.1. Realiza cálculos da produtividade de distintos factores e interpreta os resultados obtidos, coñecendo medios e alternativas de mellora da produtividade nunha empresa.	CD CMCCT	Producción. Clasificación das actividades productivas. Asignación dos recursos productivos.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
			EEB4.1.2. Analiza e valora a relación entre a produtividade e os salarios dos/das traballadores/as.	CMCCT CSC	Custos: clasificación e cálculo. Limiar de rendibilidade. Matriz tecnolóxica.			
			EEB4.1.3. Reflexiona sobre a importancia para a sociedade e para a empresa da investigación e da innovación tecnolóxica en relación coa competitividade e o crecemento.	CAA CMCCT CSC	Productividade dos factores e rendibilidade. Os inventarios: custo, evolución temporal e			

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
					o modelo de Wilson. Programación, avaliación e control de proxectos: o modelo PERT. A xestión da calidade.			
I L M	B4.4. Custos: clasificación e cálculo dos custos na empresa. B4.5. Cálculo e interpretación do limiar de rendibilidade da empresa	B4.2. Determinar a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio e o seu limiar de rendibilidade, a partir dun suposto formulado	EEB4.2.1. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda xerados ao longo do exercicio económico, aplicando razoamentos CD □□CMCCT matemáticos, e interpreta os resultados.	CD CMCCT				
			EEB4.2.2. Identifica e calcula os tipos de custos, ingresos e	CD CMCCT				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			beneficios dunha empresa, e represéntaos graficamente					
			EEB4.2.3. Calcula o limiar de vendas (de rendibilidade) necesario para a supervivencia da empresa.	CD CMCCT				
			EEB4.2.4. Analiza os métodos custo beneficio e custo eficacia como instrumentos de medida e avaliación que axudan á toma de decisións.	CMCCT CSIEE				
i l m	B4.6. Os inventarios da empresa e os seus custos. Modelos de xestión de inventarios.	B4.3. Describir os conceptos fundamentais do ciclo de inventario e manexar os modelos de xestión	EEB4.3.1. Identifica os custos que xera o almacén e resolve casos prácticos sobre o ciclo de inventario.	CD CMCCT				
			EEB4.3.2. Valora as existencias en almacén mediante diferentes métodos.	CD CMCCT				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			EEB4.3.3. Valora a relación entre o control de inventarios e a produtividade e a eficiencia nunha empresa.	CMCCT CSIEE				
SEGUNDA AVALIACIÓN								
Bloque 5. Afunción comercial da empresa								
d h i l m	B5.1. Departament o comercial da empresa B5.2. Concepto e clases de mercado. B5.3. Técnicas de investigación de mercados. B5.4. Comportamento do/da consumidor/ a e segmentación de mercados. B5.5. Variables do márketing-	B5.1. Analizar as características do mercado e explicar, de acordo con elas, as políticas de márketing aplicadas por unha empresa ante diferentes situacións e obxectivos	EEB5.1.1. Caracteriza un mercado en función de diferentes variables como, por exemplo, o número de competidores e o produto vendido.	CSIEE	Concepto e clases de mercado. A empresa ante o mercado. A segmentación dos mercados. As variables do <i>marketing</i> .	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10%
	EEB5.1.2. Identifica e adapta a cada caso concreto as estratexias e os enfoques de márketing.		CAA CD CMCCT	90%				
	EEB5.1.3. Interpreta e valora estratexias de márketing, incorporando nesa valoración		CD CMCCT CSC CSIEE					

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
	mix e elaboración de estratexias. B5.6. Estratexias de márketing e ética empresarial. B5.7. Tecnoloxías da información e das comunicacións e márketing		consideracións de carácter ético, social e ambiental.					
			EEB5.1.4. Comprende e explica as fases e as etapas da investigación de mercados.	CCL CMCCT				
			EEB5.1.5. Aplica criterios e estratexias de segmentación de mercados en casos prácticos.	CD CMCCT				
			EEB5.1.6. Analiza e valora as oportunidades de innovación e transformación do márketing que xorden co desenvolvemento das tecnoloxías da información e da comunicación.	CD CMCCT CSC				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			EEB5.1.7. Describe a organización e o funcionamento do departamento comercial da empresa	CCL CMCCT				
			EEB5.1.8. Determina as necesidades da clientela en relación coas características dos produtos ou dos servizos ofrecidos pola empresa	CD CMCCT CSC				
Bloque 7. A función financeira								
d ☐ g ☐ i ☐ l ☐ m	B7.1. Estrutura económica e financeira da empresa. B7.2. Concepto e clases de investimento. B7.3. Valoración e	B7.1. Valorar proxectos de investimento, xustificar razoadamente a selección da alternativa máis vantaxosa, diferenciar as	EEB7.1.1. Coñece e enumera os métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (criterio do valor actual neto) para seleccionar e valorar investimentos.	CD CSIEE CMCCT	Estrutura económica da empresa: activo fixo e activo circulante. Recursos financeiros da empresa:	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
	selección de proxectos de investimento. B7.4. Fontes de financiamento interno e externo da empresa. Novas formas de financiamento. B7.5. Ciclos da empresa. B7.6. Período medio de maduración.	posibles fontes de financiamento nun determinado suposto e razoar a elección máis axeitada.	EEB7.1.2. Aplica métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (valor actual neto), nun suposto concreto de selección de alternativas de investimento para unha empresa	CD CMCCT	recursos propios e recursos alleos. O fondo de manobra. Os ciclos de actividade da empresa. Autofinanciamento. Fontes de financiamento externa da empresa. Apancamento. Valoración e selección de proxectos de investimento			
			EEB7.1.3. Explica as posibilidades de financiamento das empresas diferenciando o externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada un e as implicacións na marcha da empresa	CCL CMCCT				
			EEB7.1.4. Analiza, nun suposto concreto de financiamento externo, as opcións posibles, os seus custos	CAA CD CMCCT				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			e as variantes de amortización.					
			EEB7.1.5. Analiza e avalía, a partir dunha necesidade concreta, as posibilidades que teñen as empresas de recorrer ao mercado financeiro.	CAA CMCCT CSIEE				
			EEB7.1.6. Valora as fontes externas e internas de financiamento da empresa.	CMCCT CSIEE				
			EEB7.1.7. Analiza e expresa as opcións financeiras que mellor se adaptan a un caso concreto de necesidade financeira.	CAA CMCCT				
			EEB7.1.8. Aplica os coñecementos tecnolóxicos á análise e á resolución de supostos.	CD CMCCT				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			EEB7.1.9. Identifica e describe os ciclos da actividade da empresa e as súas fases.	CCL CMCCT CSIEE				
			EEB7.1.10. Calcula, para un determinado suposto práctico, os períodos de maduración da empresa, e distingue as súas fases.	CMCCT CAA CD				
TERCEIRA AVALIACIÓN								
Bloque 6. A información na empresa								
d g h i l m	B6.1. Obrigas contables da empresa. B6.2. A composición do patrimonio e a súa valoración. B6.3. Resultados da empresa. B6.4. As	B6.1. Identificar os datos máis salientables do balance e da conta de perdas e ganancias, explicar o seu significado, diagnosticar a situación a partir da	EEB6.1.1. Recoñece os elementos patrimoniais e a función que teñen asignada. EEB6.1.2. Identifica, valora e clasifica os bens, os dereitos e as obrigas da empresa en masas patrimoniais.	CMCCT CSIEE	Obrigas contables da empresa. A imaxe fiel. As contas anuais: o balance e a conta de perdas e ganancias A análise da	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
	contas anuais e a imaxe fiel. B6.5. Elaboración do balance e da conta de perdas e ganancias. B6.6. Análise e interpretación da información contable.	información obtida e propor medidas para a súa mellora.	EEB6.1.3. Interpreta a correspondencia entre os investimentos e o seu financiamento.	CAA	información contable.			
			EEB6.1.4. Detecta posibles desaxustes no equilibrio patrimonial, na solvencia e no apancamento da empresa, mediante a utilización de rateos.	CMCCT				
			EEB6.1.5. Propón medidas correctoras axeitadas en caso de se detectar desaxustes patrimoniais ou financeiros.	CAA CSIEE				
			EEB6.1.6. Recoñece a importancia do dominio das operacións matemáticas e dos procedementos propios	CMCCT CD				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			das ciencias sociais como ferramentas que facilitan a solución de problemas empresariais					
			EEB6.1.7. Recoñece a conveniencia do equilibrio económico, patrimonial e financeiro da empresa.	CMCCT CD				
			EEB6.1.8. Valora a importancia da información na toma de decisións.	CAA CSIEE				
			EEB6.1.9. Calcula o resultado do exercicio económico da empresa, empregando os criterios de imputación aplicables.	CD CMCCT				
			EEB61.10. Identifica, interpreta e clasifica os elementos do resultado	CD CMCCT CSIEE				

OBJETIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	COMPETENCIAS CLAVE	GRADO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSALES	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			da empresa.					

3. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

-Presentar as cuestións e problemas económicos contextualizados e relacionando, en todo momento, as causas e os efectos. Preténdese fuxir do enfoque unicamente académico e formalista, que achega gran cantidade de conceptos pero non a suficiente capacidade explicativa dos problemas reais. Por outro lado, tamén se evitará o enfoque exclusivamente descritivo dos feitos económicos, que proporciona gran cantidade de información, pero con escaso poder explicativo das causas que orixinan os problemas.

-Análise dos feitos, valoración de alternativas, prognóstico de efectos e posicións diferentes ante un mesmo problema.

-Partir da interpretación social da realidade económica, buscando integrar a teoría económica e a economía real, intentando asegurar ao mesmo tempo un marco conceptual sobre o cal seguir aprendendo.

-A realización de investigacións sinxelas que impliquen a aplicación práctica a un caso concreto da metodoloxía do razoamento económico axudará a entender a economía como algo real, útil e próximo que permita transitar desde o particular ao xeral.

-Acceso a textos xornalísticos da prensa diaria ou especializada e uso da prensa dixital, así como do material ou gravacións videográficas de espazos televisivos onde se traten temas relacionados coa materia e que presenten propostas concretas de actividades que sirvan para vincular os contidos desenvolvimos na aula cos acontecementos económicos cotiáns. Consulta de páxinas web de determinados organismos públicos, institucións ou empresas que poden proporcionar información interesante para a materia coa finalidade da realización de traballos individuais ou en grupo do alumnado, con exposición oral ou escrita posterior das ideas propias ou dos resultados dos traballos realizados.

Materiais e recursos didácticos

Apuntamentos elaborados polo departamento.

Aula virtual do centro.

4. Procedemento de avaliación continua.

En cada unha das tres avaliacións realizaranse dúas probas escritas cunha valoración de cero a dez puntos. (Cualificación proba). As preguntas non respostadas restarán un punto, a partir da segunda.

Calcularase a cualificación media das probas sempre que o alumno/a acade unha nota mínima de catro puntos en cada unha das probas(Cualificación media probas)

Ademáis valorarase a atitude, o esforzo e a resolución das actividades propostas na aula (Cualificación actividades).

A cualificación de cada avaliación obterase mediante o cálculo dunha media aritmética ponderada dacordo ás seguintes porcentaxes:

	Ponderación
Cualificación proba	90%
Cualificación actividades	10%

A nota media do curso (NM) será a media aritmética simple das cualificacións acadadas en cada proba escrita das tres avaliacións, sendo un catro a nota mínima de cada proba escrita para facer o cálculo.

Ao final do curso o alumnado realizará unha proba global escrita (PG) da asignatura. Dita proba servirá para que aqueles alumnos cunha ou máis avaliacións suspensas poidan

recuperalas.

5. Procedemento de avaliación extraordinaria

Por outra banda aquel alumnado que perda o dereito á avaliación continua pola aplicación do regulado no regulamento de réxime interno do centro realizará unha proba escrita

2º BACHARELATO

MATERIA	Fundamentos de Administración e Xestión
GRUPOS	A,B
PROFESOR	Xosé Manoel Fírvida Plaza

1. **Introdución e contextualización.**

No actual contexto, é importante para estimular as competencias e habilidades dos alumnos necesarias para transformar ideas en proxectos, a través dun estudo profundo das variables para a posta en marcha dun negocio ea súa viabilidade futura.

En España, a imaxe dos empresarios como modelo de identificación positiva non foi moi robusto: consideróuse arriscada e menos gratos que a actividade máis tradicional. Con todo, téñenxe producido cambios moi rapidamente, na liña para dar valor para a creación e posta en marcha de ideas eo impacto positivo que representan para o individuo, a sociedade, a economía e crear emprego.

O desenvolvemento do espírito empresarial debe ser promovido de mozos nas escolas, pero non se pode considerar exclusivamente do punto de vista da xestión empresarial, pero é unha cultura e modo de pensar que sempre pode ser útil na vida cotiá e nas varias actividades profesionais.

Existen habilidades que deben ser aplicadas polo mozo español e incorporada ao seu modo de sentir e facer. O material incentiva o desenvolvemento de reflexións persoais e toma de decisións informadas, con independencia do resultado final; Tamén pon o foco sobre a promoción do traballo en equipo, o uso do ordenador e ferramentas audiovisuais que axudan a divulgación eficaz do proxecto.

Os estudantes entrarán en habilidades específicas de xogo que lles permitan ser capaz de desenvolver un plan de negocio; comprender os procesos e procedementos asociados á creación e mantemento dun negocio e ser consciente da importancia da ética empresarial e responsabilidade social, entre outras cousas.

2. Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
PRIMEIRA AVALIACIÓN								
Bloque 1. Innovación empresarial. A idea de negocio: o proxecto de empresa								
i 1	B1.1. A innovación empresarial.	B1.1. Relacionar os factores de innovación empresarial coa actividade empresarial.	ECB1.1.1. Identifica os diferentes aspectos da innovación empresarial e explica a súa relevancia para o desenvolvemento económico ea creación de emprego.	CAA CMCCT	A innovación e posta en marcha da empresa. Análise de mercados.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10%
			ECB 1.1.2. Recoñece diversas experiencias de innovación empresarial e analiza os factores de risco que levan manipuladas.					90%
			ECB 1.1.3. Valora a importancia da tecnoloxía de Internet e innovación como factores clave da innovación e internacionalización da					

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			empresa relacionados.					
a h i l	B1.2. O sector empresarial.	B1.2. Análise do sector empresarial a información económica en que a empresa está situada.	ECB1.2.1. Analiza o sector empresarial, onde a idea de negocio se desenvolve.	CSC CMCCT CD	Análise económica e financeira da empresa.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10%
			ECB1.2.2. Unha análise do mercado e da competencia para a idea de negocio seleccionado.	CSC CD CAA				90%
i l	B1.3. A idea de negocio.	B1.3. Seleccione unha idea de negocio, avaliando e discutindo tecnicamente selección.	ECB1.3.1 Explica as diferentes perspectivas do empresario, do punto de vista empresarial ECB 1.3.2 Avalía a repercusión da elección dunha idea de negocio. ECB 1.3.3 Analiza as vantaxes e inconvenientes das diferentes propostas de ideas de negocio viables. ECB 1.3.4 Expón os seus puntos de vista, mantén unha emprendedores proactiva e desenvolverse.	CAA CMCCT CCL CMCCT CD	A toma de descisións. Interpretación de datos e gráficos.			

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			ECB 1.3.5 Traballar xuntos en comunicación regular cos compañeiros de empresa de desenvolvemento de proxecto.					
Bloque 2. A organización interna da empresa. Forma xurídica e recursos.								
ilmp	B2.1 A forma xurídica da empresa.	B2.1. Analizar a organización interna da empresa, forma xurídica, localización e características e avaliar as alternativas dispoñibles e os obxectivos do proxecto.	<p>ECB2.1.1. Ela reconece os diferentes obxectivos e propósitos da empresa e se relaciona coa súa organización.</p> <p>ECB 2.1.2 Reflexionar sobre o papel da responsabilidade social das empresas e valora a existencia dunha ética empresarial</p> <p>ECB 2.1.3 Ofrece argumentos que xustifican a elección da forma xurídica e localización da empresa.</p> <p>ECB 2.1.4 Inclúe a información proporcionada pola organización dunha empresa ea importancia da descrición das tarefas e funcións para cada traballo.</p>	CAA CCL CSC	-As diferentes formas xurídicas das empresas.	CL EOE CA TIC E ECC	<p>Actividades</p> <p>Proba escrita</p>	<p>10%</p> <p>90%</p>

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			ECB 2.1.5 Facer unha previsión dos recursos					

SEGUNDA AVALIACIÓN

Bloque 3. . Documentación e trámites para a posta en marcha da empresa.

i l m	B3.1. A creación de empresas. B3.2. Documentación das empresas.	B3.1. Análise os procedementos legais e as accións necesarias para crear a empresa B3.2. Xestionar a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa	ECB3.1.1. Identificar as diversas formalidades legais necesarias para a execución dun negocio e recoñece os organismos xunto dos cales os procesos deben ser sometidos.	CMCCT CD	Fases na creación de empresas. Cumplimentación da documentación para a crreación de empresas.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%
			ECB3.2.1. El entende e sabe entender a tributaria, laboral e previdenciária e outros arranxos para a implantación.	CMCCT CCL				90%
			ECB3.2.2. Avaliar a relevancia do cumprimento no prazo legal para completar os procedementos e crear o negocio.	CAA CSC				

Bloque 4. O plan de aprovisionamento

g h i l	B4.1. O aprovisionamento da empresa. B4.2. A comunicación da empresa cos provedores.	B4.1. Establece metas e necesidades de provisións. B4.2. Executar procesos de selección de provedores a través	ECB4.1.1 Proxectar un suplemento de planificación necesidades da empresa.	CMCCT CD CSC CCL	Documentación da compra-venda. Administración do servizo de compras. Aprovisionamentos	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades	10%
								Proba escrita

	B4.3. Planificación das compras.	da análise das condicións técnicas. B 4.3 Planificar a xestión das relacións cos provedores, a aplicación de técnicas de negociación e comunicación	ECB4.2.1. Identificar os distintos tipos de documentos utilizados para o intercambio de información con provedores.	CAA CSC				
			ECB4.2.2. Use diferentes fontes para atopar en liña e fóra de liña provedores.	CSC				
			ECB 4.2.3. Relaciona e compara as distintas ofertas dos provedores, utilizando diferentes criterios de selección e explicando as vantaxes e desvantaxes de cada un.	CAA CCL				
			ECB 4.3.1. técnicas de negociación e de comunicación se atopan.	CSC CD				
			ECB 4.3.2. Recoñece as distintas fases do proceso de negociación de condicións de subministración.	CMCCT CSC				

TERCEIRA AVALIACIÓN

Bloque 5. Xestión comercial e de marketing na empresa.

i l	B5.1. A comercialización na empresa.	B5.1. Desenvolver a comercialización de produtos ou servizos da empresa e a súa comercialización.	ECB5.1.1. Analiza o proceso de comercialización dos produtos ou servizos da empresa. ECB 5.1.2. Explica as características dos clientes potenciais da empresa e identifica o comportamento dos concorrentes de TI. ECB 5.1.3. Aplicar os procesos de comunicación e habilidades sociais en situacións de operacións de atención e de negocios.	CSC CMCCT CD CCL	Proceso de comercialización e venda.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
a d h i l	B5.3. Prezos e competidores.	B5.2. prezos fixados para a comercialización de produtos ou servizos e comparalos-los cos dos competidores.	ECB5.2.1. Reflexionar sobre as distintas estratexias de prezos continuar tendo en conta as características do produto ou servizo e defende a decisión do establecemento do prezo de venda..	CSC CD	Estratexias de venda. Prezos e competidores.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
i l	B5.4. O marketing	B5.3. Analizar as políticas de marketing aplicadas á xestión de empresas.	ECB5.3.1. Prepara un plan de medios, que describe as accións de promoción e publicidade para atraer clientes potenciais, con particular énfase	CAA CSC CD	Accións de marketing. O marketing-mix.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

			para as aplicadas en Internet e dispositivos móbiles. ECB 5.3.2. Taxa e explica os diferentes canles de distribución e venda, pode utilizar a empresa.					
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Bloque 6. Xestión dos recursos humanos.								
g i l	B6.1. Os recursos humanos	B6.1. Administrar a xestión dos recursos humanos.	ECB6.1.1. Avalia as necesidades da empresa e analiza e describe os traballos. ECB 6.1.2. Identifica as fontes de contratación e as distintas fases de contratación.	CSC CCL CMCCT	Contratos de traballo. Xestión dos recursos humanos.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%
a c i l	B 6.2. A contratación laboral.	B 6.2. Xestionar a documentación xerada polo proceso de contratación e contratación, aplicándose as normas existentes.	ECB6.2.1. Analiza e aplícase ás formalidades documentais da empresa e os distintos tipos de contratos. ECB6.2.2. Identificar subvencións e incentivos á contratación ECB 6.2.3. Recoñece as obrigas administrativas do empresario para a Seguridade Social ECB 6.2.4. Análise de documentos veñen de proceso a remuneración do persoal e obrigas de pagamento.	CAA CD CMCCT CSC	Documentación da contratación laboral. Modalidades de contratación.	CL TIC E CA	Actividades Proba escrita	10% 90%
Bloque 7. Xestión da contabilidade da empresa.								
a b c i l	B7.1. A contabilidade na empresa	B7.1. Eventos contábeis destacamento derivados das	ECB7.1.1. Xestiona os activos da empresa, valora a metodoloxía de	CSC CMCCT CD	Contabilidade. Libros de contabilidade. O balance. A conta de perdas e	CL EOE CA TIC E	Actividades Proba escrita	10% 90%

		<p>operacións da empresa, que cumpren os criterios establecidos no Plan Xeral de Contabilidade (PXC)</p>	<p>contabilidade e explica o papel dos libros.</p> <p>ECB 7.1.2. Analiza e representa os principais eventos de contabilidade da empresa.</p> <p>ECB 7.1.3. Entende o concepto de depreciación e xestiona os seus rexistros contábeis.</p> <p>ECB 7.1.4. Analiza e aloca os gastos e ingresos do exercicio a que se refiren, con independencia da data do seu pagamento ou cobro.</p> <p>ECB 7.1.5. Inclúe o desenvolvemento do ciclo de contabilidade, analizando o proceso final do exercicio e determina os resultados económicos obtidos</p>	ganancias.	ECC		
--	--	--	---	------------	-----	--	--

			<p>pola empresa.</p> <p>ECB 7.1.6. Analiza as obrigas contables e fiscais eo importe da documentación fiscal declaración de liquidación.</p> <p>ECB 7.1.7. Xestiona unha aplicación informática de contabilidade nivel básico, que realiza todas as operacións e exhibe correspondentes a un proceso de contabilidade ciclo económico necesarias.</p>					
Bloque 8. Xestión das necesidades de investimento e financiamento. Viabilidade da empresa.								
a c l i	B 8.1. O investimento na empresa	B 8.1. Determinar o investimento necesario e as necesidades financeiras para a empresa, identificando posibles alternativas de financiamento.	<p>ECB 8.1.1. Prepara un plan de investimentos da empresa, incluíndo activos non circulantes e corrente.</p> <p>ECB 8.1.2. Analiza e selecciona as fontes de financiamento da empresa.</p>	CSC CCL CMCCT	Analiza fontes de financiamento. Alternativas e posibilidades.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

			ECB 8.1.3. Recoñece as necesidades de financiamento da empresa.					
a c i l m	B 8.2. A viabilidade da empresa.	B 8.2. A análise de comprobar a viabilidade da empresa, de acordo con diferentes tipos de análises. Acceso comprobación.	ECB 8.2.1. Determina e explica a viabilidade da empresa, tanto a nivel económico e financeiro e comercial e ambiental. ECB 8.2.2. Aplicar métodos de selección de investimentos e analiza o investimento necesario para a posta en marcha. ECB 8.2.3. Prepara declaracións de previsión de tesourería e explica as diferentes alternativas para resolver problemas de tesourería específico.	CAA CD CMCCT CSC	Análise da viabilidade da empresa. Selección de investimentos.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	10% 90%

a d h i l	B 8.3. O financiamento da empresa.	B 8.3. Prezo de fontes de financiamento para as empresas.	<p>ECB 8.3.1. fontes de taxa de financiamento, así como o custo de financiamento e asistencia financeira e subvencións.</p> <p>ECB 8.3.2. Entende o papel dos intermediarios financeiros na actividade diaria das empresas e na sociedade de hoxe.</p> <p>ECB 8.3.3. Avaliar a importancia no mundo dos negocios, para responder compromisos de pagamento prazo.</p>	CSC CMCCT CD	As diferentes fontes de financiamento. Financiamento interno e financiamento externo.	CL TIC E CA	<p>Actividades</p> <p>Proba escrita</p>	<p>10%</p> <p>90%</p>
Bloque 9. Exposición pública do desenvolvemento da idea de negocio.								
a c i l m	B 9.1. O plan de negocio.	B 9.1. Estado e transmitir o plan de negocio.	ECB 8.1.1. Comunicación e técnicas empregadas para atraer a atención na exposición pública habilidades de deseño da empresa	CAA CD CMCCT CSC	Elaboración do plan de negocio.	CL TIC E CA	<p>Actividades</p> <p>Proba escrita</p>	<p>10%</p> <p>90%</p>
a d h i l	B 9.2. A presentación do proxecto de negocio.	B 9.2. Use ferramentas que soportan a comunicación e	ECB 8.2.1. Xestiona informáticos e audiovisuais atractivo ferramentas que	CSC CMCCT CD	Exposición do plan de negocio.	CL EOE CA TIC E	<p>Actividades</p> <p>Proba escrita</p>	<p>10%</p> <p>90%</p>

		presentación do proxecto.	axudan a divulgación eficaz do proxecto			ECC		
--	--	---------------------------	---	--	--	-----	--	--

3. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

-Presentar as cuestións e problemas económicos contextualizados e relacionando, en todo momento, as causas e os efectos. Preténdese fuxir do enfoque unicamente académico e formalista, que achega gran cantidade de conceptos pero non a suficiente capacidade explicativa dos problemas reais. Por outro lado, tamén se evitará o enfoque exclusivamente descritivo dos feitos económicos, que proporciona gran cantidade de información, pero con escaso poder explicativo das causas que orixinan os problemas.

-Análise dos feitos, valoración de alternativas, prognóstico de efectos e posicións diferentes ante un mesmo problema.

-Partir da interpretación social da realidade económica, buscando integrar a teoría económica e a economía real, intentando asegurar ao mesmo tempo un marco conceptual sobre o cal seguir aprendendo.

-A realización de investigacións sinxelas que impliquen a aplicación práctica a un caso concreto da metodoloxía do razoamento económico axudará a entender a economía como algo real, útil e próximo que permita transitar desde o particular ao xeral.

-Acceso a textos xornalísticos da prensa diaria ou especializada e uso da prensa dixital, así como do material ou gravacións videográficas de espazos televisivos onde se traten temas relacionados coa materia e que presenten propostas concretas de actividades que sirvan para vincular os contidos desenvolvimos na aula cos acontecementos económicos cotiáns. Consulta de páxinas web de determinados organismos públicos, institucións ou empresas que poden proporcionar información interesante para a materia coa finalidade da realización de traballos individuais ou en grupo do alumnado, con exposición oral ou escrita posterior das ideas propias ou dos resultados dos traballos realizados.

Materiais e recursos didácticos

Apuntamentos elaborados polo departamento.

Aula virtual do centro.

4. Procedemento de avaliación continua.

En cada unha das tres avaliacións realizaranse dúas probas escritas cunha valoración de cero a dez puntos. (Cualificación proba). As preguntas non respostadas restarán un punto, desde a segunda.

Calcularase a cualificación media das probas sempre que o alumno/a acade unha nota mínima de catro puntos en cada unha das probas (Cualificación media probas)

Ademáis valorarase a atitude, o esforzo e a resolución das actividades propostas na aula (Cualificación actividades).

A cualificación de cada avaliación obterase mediante o cálculo dunha media aritmética ponderada dacordo ás seguintes porcentaxes:

	Ponderación
Cualificación proba	90%
Cualificación actividades	10%

O alumnado cunha cualificación igual ou superior a cinco terá superada a avaliación correspondente.

A cualificación final do curso será a media aritmética simple das cualificacións acadadas en cada avaliación, sendo un catro a nota mínima exixida en cada avaliación para facer dito cálculo.

Aquel alumnado que non teña superado unha ou mais avaliacións realizará a correspondente proba escrita de recuperación.

Ao final do curso o alumnado realizará unha proba global escrita (PG) da asignatura. Dita proba servirá para que aqueles alumnos cunha ou máis avaliacións suspensas poidan recuperalas.

5. Procedemento de avaliación extraordinaria

Por outra banda aquel alumnado que perda o dereito á avaliación contínua pola aplicación do regulado no regulamento de réxime interno do centro realizará unha proba escrita no mes de xuño.

6. Procedemento para o seguimento e avaliación das materias pendentes.

O longo do curso realizaranse titorías cos alumnos coa materia pendente guiando a preparación da asignatura de cara á súa recuperación a través da resolución de dúbidas e corrección dos exercicios propostos.

Realizarase unha única proba escrita no mes de marzo que se puntuará de cero a dez, sendo necesario acadar cinco puntos para ter superada a materia.

4º ESO

MATERIA	Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial
GRUPOS	B
PROFESOR	Xosé Manoel Fírvida Plaza

5. Introducción e contextualización

O emprendemento no ensino foi amplamente abordado desde diferentes enfoques: aínda que foi asociada a relacionada coa área de materiais de economía cada vez máis implica relación de alumnos con psicoloxía, socioloxía e xestión. Este é un fenómeno humano, que inclúe unha ampla gama de habilidades, coñecementos e actitudes, calidades e valores.

Asumir riscos, ser innovador, ten poderes de persuasión, negociación e pensamento estratéxico tamén están incluídos no ámbito das competencias que deben ser mobilizados mozos para axudar aos cidadáns de forma dotados de capacidade para o emprendedores. Como resultado, o concepto de educación para o emprendemento debe abarcar competencias transversais, pero pode definir en resultados de aprendizaxe específicos e diferenciados por nivel de ensino.

Competición "sentido de emprendedores eo espírito emprendedor" asociado a este asunto, non só afecta á actividade económica pura, pero en termos de contribución á sociedade por individuos, a inclusión social e garantir o benestar da comunidade.

Este tema inclúe teórico e práctico destinado a preparar os mozos para a cidadanía responsable e aspectos da vida profesional; axuda o coñecemento de quen os empresarios, o que eles fan e que precisan, pero tamén para aprender a asumir a responsabilidade pola súa propia carreira e súa xornada persoal de formación e, finalmente, as súas decisións fundamentais na vida, sen esquecer os aspectos máis especificamente relacionadas coa posibilidade de crear o seu propio negocio ou ser innovador ou "intra-emprendedores" no traballo dentro dunha organización.

Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
PRIMEIRA AVALIACIÓN								
Bloque 1. Autonomía persoal, liderazgo e innovación.								
a d f	<p>Autonomía e auto-coñecemento.</p> <p>Emprendedores e emprendedor na sociedade.</p> <p>Intereses, aptitudes e motivacións para a carreira persoal.</p> <p>Percorridos de formación e carreiras.</p> <p>proceso de busca de traballo nas empresas.</p> <p>Auto-emplego. O proceso de toma de decisións sobre o itinerario persoal.</p> <p>Os dereitos e deberes do traballador. O dereito do traballo.</p> <p>Dereitos e obrigas derivados da relación de traballo.</p> <p>O contrato de traballo e negociación colectiva.</p> <p>Seguridade Social. sistema de protección.</p> <p>Emprego e desemprego.</p> <p>Protección dos traballadores e beneficios sociais.</p> <p>Os riscos ocupacionais.</p> <p>Patróns. planificación de protección na empresa.</p>	B 1.1. Describir as calidades persoais e habilidades asociadas ao emprendemento analizar as demandas dos diferentes traballos e actividades empresariais.	ECB1.1.1. Identificar o persoal calidades, actitudes, aspiracións e formación adecuada de persoas con iniciativa empresarial, describindo a actividade dos empresarios eo seu papel na xeración de emprego e benestar social.	CCL CSC	Emprendedores e emprendemento. Toma de decisións. Contratos de traballo.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	70% 30%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
		EB 1.2. Tomar decisións sobre propio itinerario que comprenden as oportunidades de emprego vitais, auto-emprego e de carreira sobre habilidades persoais e de formación alternativo e de aprendizaxe ao longo da vida.	ECB 1.2.1. Diseñar un proxecto relativo posibilidades propias da carreira coas calidades do ambiente e aspiracións persoais valorando a posibilidade de auto-emprego ea necesidade de formación ao longo da vida.					

SEGUNDA AVALIACIÓN

Bloque 2. Proxecto de empresa.

a b e m	A idea de proxecto da empresa. Valoración da idea. O ambiente, o papel social da empresa. Elementos e estrutura da empresa. O plan de negocio. Información sobre a empresa. Información contábeis. información de recursos humanos. obtención de documentos de negocios e de pago. O arquivo. As actividades na empresa. A función de produción. función	B 2.1.1. Crear un proxecto da empresa na clase describindo as características internas ea súa relación co medio ambiente ea súa función social, identificando os elementos da súa rede loxística, provedores, clientes, sistemas de produción e de comercialización e redes de almacenamento, entre outros .	ECB 1.1.1. Determina a posibilidade dun proxecto de empresa identificar as características e participar na actividade que é desenvolvida. ECB 1.1.2. Identificar os recursos internos e externos do plan de negocio e os elementos que compoñen esta rede: mercado,	CMCCT CSEE	Proxecto de empresa. Documentación. Tramitación. Marketing.	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	70% 30%
------------------	--	--	--	---------------	--	------------------------------------	----------------------------------	----------------

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
	comercial e de marketing. Axuda e apoio á creación de empresas		provedores, clientes, sistemas de produción e / ou comercialización, almacenamento e outros. ECB 1.1.3. Describe a relación da empresa do proxecto co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada departamento identificar procesos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.					
		B 2.1.2. Identificar e organizar a información de diferentes áreas do plan de negocio usando métodos correspondentes ao procesamento de documentos da empresa.	ECB 2.1.2. Usuario trata como un nivel básico de control da aplicación de computador e supervisar clientes, provedores e outros, aplicando os conceptos básicos de contabilidade, xestión financeira e comercial e administración de persoal para a organización de empresa información sobre o proxecto. ECB 2.2.2. Transmite información entre as diferentes áreas e clientes internos e externos do plan de negocio recoñecendo	CAA CD				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			e aplicando técnicas de comunicación e negociación e aplicación do protocolo de tratamento axeitado utilizando medios telemáticos.					
		B 2.1.3. Realice as actividades de produción e deseño propia empresa de marketing creada pola aplicación de habilidades de comunicación e traballo en equipo	<p>ECB2.1.3.1. Crear material promocional e publicidade de produtos e / ou servizos do plan de negocio, incluíndo un plan de comunicación en Internet e as redes sociais aplicación dos principios do marketing.</p> <p>ECB 1.3.2. Realizar tarefas de produción e / ou comercialización nas decisións toma de plan de negocio, traballo en equipo e que cumpran os prazos e obxectivos e propoñer melloras segundo un control plan predeterminado.</p> <p>ECB 1.3.3. datos recolle sobre soporte distinto para a creación de empresas tanto o ambiente inmediato e territorial, nacional ou europeo seleccionando as posibilidades que se encaixan a empresa</p>	CSIE CSC				

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			do proxecto proposto.					
TERCEIRA AVALIACIÓN								
Bloque 3. Finanzas								
D E F	Tipos de empresa segundo a súa forma legal. A elección da forma xurídica. Procedementos de iniciar un negocio. Fontes de financiamento das empresas. Externas (bancos, bolsas e subvencións, crowdfunding) e internos (accionistas, inversores, aplicación de beneficios). Produtos financeiros e bancarios para as pemes. Comparación. A planificación financeira das empresas. Estudo da viabilidade económica e financeira. Proxectar actividades. Instrumentos analíticos. Ratios básicos. Os impostos que afectan ás empresas. O calendario fiscal.	B 3.1. Describir as distintas formas legais de empresas que interactúan uns cos responsabilidades legais dos seus propietarios e xestores, así como requisitos de capital. B 3.2. Identificar as fontes de financiamento de cada legais empresas forman incluíndo externo e interno avaliando o máis adecuado para cada tipo e tempo no ciclo de vida da empresa. B 3.3. Comprender as necesidades de planificación financeira e empresas comerciais que ligan para prever a evolución do sector nacional e actividade económica.	ECB 3.1.1. Distingue as distintas formas legais das empresas relativas aos requisitos de capital e responsabilidades que é apropiado para cada tipo. ECB 3.1.2. listas do goberno que están relacionados a posta en marcha de empresas de recollida electronicamente documentos fundamentais resultantes da aplicación. ECB 3.1.3. tarefas de apoio Valórase, rexistro, control e fiscalización efectuada polas autoridades no proceso de creación de empresas que describen os procedementos a seren realizados.	CAA CD CMCCT	Orzamento persoal	CL EOE CA TIC E ECC	Actividades Proba escrita	70% 30%

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			<p>ECB 3.1.2. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa distinguir os principais elementos relacionados nun balance.</p> <p>ECB 3.2.2. Básico caracteriza as posibilidades de financiamento do día a día diferenciar financiamento interno e externo, a curto e longo prazo eo custo de cada un e as implicacións para o funcionamento da empresa.</p>	<p>CAA CD CMCCT</p>				
			<p>ECB 3.1.3 Presenta un estudo de viabilidade económica plan de negocio financeiro a medio prazo mediante condicións reais de produtos financeiros analizados e previsión de vendas segundo un estudo do medio ambiente a través dun tipo de folla aplicación informática de cálculo manipulación de índices económicos básicos.</p> <p>ECB 3.3.2. Analiza a máis axeitada entre</p>	<p>CAA CD CMCCT</p>				

OBJECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO CONSECUCIÓN DE CADA ESTÁNDAR	ELEMENTOS TRANSVERSAIS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS CUALIFICACIÓN
			<p>as institucións financeiras no ambiente para cada tipo de empresa valorando o custo eo risco de cada un deles e seleccionando o máis adecuado para os produtos financeiros da empresa proxecto. ECB 3.3.3. Identifica o pasivo fiscal das empresas por actividade indicando o funcionamento básico do IAE indicando as principais diferenzas entre elas e valorando a contribución que a carga tributaria para a riqueza nacional.</p>					

6. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

-Presentar as cuestións e problemas económicos contextualizados e relacionando, en todo momento, as causas e os efectos. Preténdese fuxir do enfoque unicamente académico e formalista, que achega gran cantidade de conceptos pero non a suficiente capacidade explicativa dos problemas reais. Por outro lado, tamén se evitará o enfoque exclusivamente descritivo dos feitos económicos, que proporciona gran cantidade de información, pero con escaso poder explicativo das causas que orixinan os problemas.

-Análise dos feitos, valoración de alternativas, prognóstico de efectos e posicións diferentes ante un mesmo problema.

-Partir da interpretación social da realidade económica, buscando integrar a teoría económica e a economía real, intentando asegurar ao mesmo tempo un marco conceptual sobre o cal seguir aprendendo.

-A realización de investigacións sinxelas que impliquen a aplicación práctica a un caso concreto da metodoloxía do razoamento económico axudará a entender a economía como algo real, útil e próximo que permita transitar desde o particular ao xeral.

-Acceso a textos xornalísticos da prensa diaria ou especializada e uso da prensa dixital, así como do material ou gravacións videográficas de espazos televisivos onde se traten temas relacionados coa materia e que presenten propostas concretas de actividades que sirvan para vincular os contidos desenvolvimos na aula cos acontecementos económicos cotiáns. Consulta de páxinas web de determinados organismos públicos, institucións ou empresas que poden proporcionar información interesante para a materia coa finalidade da realización de traballos individuais ou en grupo do alumnado, con exposición oral ou escrita posterior das ideas propias ou dos resultados dos traballos realizados.

Materiais e recursos didácticos

Apuntamentos, xornais, páxinas web.

3.- Procedemento de avaliación continua.

En cada unha das tres avaliacións realizaranse dúas probas escritas cunha valoración de cero a dez puntos. Calculárase a cualificación media das probas sempre que o alumno/a acade unha nota mínima de catro puntos en cada unha das probas(Cualificación media probas)

Ademáis valorárase a actitude, o esforzo e a resolución das actividades propostas na aula (Cualificación actividades).

A cualificación de cada avaliación obtérase mediante o cálculo dunha media aritmética ponderada dacordo ás seguintes porcentaxes:

	Ponderación
Cualificación media probas	70%
Cualificación actividades	30%

O alumnado cunha cualificación igual ou superior a cinco terá superada a avaliación correspondente.

A cualificación final do curso será a media aritmética simple das cualificacións acadadas en cada avaliación, sendo un catro a nota mínima exixida en cada avaliación para facer dito cálculo.

Aquel alumnado que non teña superado unha ou mais avaliacións realizará a correspondente proba escrita de recuperación. Haberá unha proba de recuperación para cada unha das tres

avaliacións, que se valorará de cero a dez puntos, sendo necesario obter unha cualificación mínima de cinco puntos para superar a avaliación.

4.- Procedemento de avaliación extraordinaria

Por outra banda aquel alumnado que perda o dereito á avaliación continua pola aplicación do regulado no regulamento de réxime interno do centro realizarán unha proba escrita no mes de xuño.

5.- Procedemento para o seguimento e avaliación das materias pendentes.

O longo do curso realizaranse titorías cos alumnos coa materia pendente guiando a preparación da asignatura de cara á súa recuperación a través da resolución de dúbidas e corrección dos exercicios propostos.

Realizarase unha única proba escrita no mes de marzo que se puntuará de cero a dez, sendo necesario acadar cinco puntos para ter superada a materia.